

zaaknummer 2010T178

datum 3 oktober 2011

De Klachtencommissie van het Meldpunt Seksueel Misbruik RKK (voorheen geheten de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Regeling) het volgende advies inzake de klacht van:

[xxxx],
geboren op [xxxx],
wonende te [xxxx],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. [xxxx], advocaat te [xxxx],

tegen:

wijlen [xxxx],
overleden op [xxxx],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Nederlandse Jezuïeten.

1. De procedure

Het klaagschrift is bij (het toenmalige) Hulp en Recht ontvangen op 9 februari 2011. Op 28 maart 2011 is bij Hulp en Recht een verweerschrift ingekomen van [xxxx], provinciaal overste van de Nederlandse Jezuïeten. Bij mail van 30 juni 2011 heeft mr. [xxxx] namens klager laten weten dat deze afziet van een mondelinge behandeling van zijn klacht. Klager verzoekt de klacht schriftelijk af te doen. Omdat uit een door mr. [xxxx] aan Hulp en Recht gestuurde brief van 6 mei 2011, welke brief ook naar [xxxx] is gestuurd, blijkt dat zowel klager als [xxxx] akkoord is met het achterwege laten van een mondelinge behandeling, heeft de Klachtencommissie met toepassing van artikel 11 van de Regeling de zaak op 12 september 2011 zonder mondelinge behandeling behandeld. De Klachtencommissie was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden.

2. De klacht

2.1. Aangeklaagde was in de jaren [xxxx]- [xxxx] verbonden aan het [xxxx] te [xxxx]. Aangeklaagde hield zich onder meer bezig met het aanvoeren/begeleiden van diverse teams van de in [xxxx] door de Jezuïeten van het [xxxx] opgerichte [xxxx]. Klager maakte deel uit van zowel het cricket- als het voetbalteam. Beide teams stonden onder leiding van aangeklaagde. Klager was geen leerling van het [xxxx], maar dat stond een lidmaatschap van de sportvereniging niet in de weg.

Klager was een sportieve jongen. Hij wilde graag cricket spelen en werd lid van [xxxx]. Om deel te mogen nemen aan het spel was volgens aangeklaagde een medische keuring vereist. Aangeklaagde liet klager weten dat hij zelf een sportkeuring kon en mocht afnemen. Klager sprak hier thuis over en zijn ouders stemden erin toe dat aangeklaagde klager zou keuren. Klager werd ontboden op de kamer van aangeklaagde in het pand van het [xxxx]. Klager diende zijn kleren uit te trekken, op zijn hand te blazen en met zijn penis te 'spelen'. Aangeklaagde vroeg klager of zijn penis daar stijf van werd en vroeg hem vervolgens onder

de pijn aan de (stijve) penis van aangeklaagde zelf te voelen. Aangeklaagde merkte luchtig op dat het heel normaal was wanneer klager dan eveneens een stijve penis zou hebben. Klager voelde zich ongemakkelijk, maar deed wat hem werd gevraagd, het was immers een pater die hem iets vroeg en dan gehoorzaamde je. Vervolgens maakte aangeklaagde klager duidelijk dat hij met niemand mocht praten over wat zij zojuist samen hadden gedeeld.

Toen klager thuis kwam heeft hij niets verteld. Hij wilde echter nooit meer naar cricket.

Klager probeerde het voorval te vergeten en dacht na over een nieuwe sport. Het werd voetbal, eveneens bij [xxxx]. Ook dit team stond onder leiding van aangeklaagde. Ook voor voetbal was een medische keuring vereist en ook deze keer zou aangeklaagde de 'keuring' uitvoeren. De geschiedenis herhaalde zich. Na deze tweede keer had klager de moed het zijn vader te vertellen. Zijn vader geloofde hem niet en er werd ook niets mee gedaan.

In totaal heeft aangeklaagde zich drie keer vergrepen aan klager onder het mom van een 'medische keuring'. De derde keer verliep zeer vluchtig in de kleedkamer. Aangeklaagde leek gehaast. Ook deze keer weer maakte het misbruik een diepe indruk op klager.

2.2. Het seksueel misbruik zelf, de wijze waarop aangeklaagde misbruik heeft gemaakt van zijn positie als de weigering van zijn naasten om hem te geloven, hebben klager getraumatiseerd. Zo heeft klager het nooit voor elkaar gekregen om met meerdere mannen tegelijk in een open ruimte te plassen.

2.3. Het belangrijkste doel voor klager is openheid, naar buiten treden, laten weten welk leed hem is aangedaan. Klager eist erkenning van en excuses voor het seksueel misbruik dat hem is overkomen en voor het leed dat hem daardoor is berokkend. Klager stelt voor dat dit gebeurt door middel van een persoonlijke - en dus geen standaard- brief van de provinciaal overste van de Nederlandse Jezuïeten. Klager is van mening dat het hem aangedane leed in beginsel niet is uit te drukken in geld. Het uitkeren van een schadevergoeding in verband met het hem aangedane leed, acht klager echter wel degelijk op zijn plaats.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. [xxxx] schrijft in zijn verweerschrift dat er tegen aangeklaagde meerdere klachten zijn ingediend.

Tevens is er in het archief te vinden dat deze klachten uit de jaren [xxxx] in [xxxx] niet op zich staan. In die tijd hebben minimaal vijf vaders zich beklagd bij het [xxxx] over het gedrag van aangeklaagde. Dit maakt duidelijk dat aangeklaagde een groot aantal slachtoffers maakte met zijn 'medische keuringen'. Aldus [xxxx].

4. De beoordeling

4.1. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Regeling.

4.2. Gelet op de door verweerder genoemde soortgelijke klachten over aangeklaagde in het verleden is het voor de Klachtencommissie aannemelijk dat aangeklaagde zich jegens klager heeft schuldig gemaakt aan seksueel misbruik.

4.3. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas dertien jaar.

4.4. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan.

4.5. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de overste van de congregatie zal een onafhankelijke financiële commissie zich buigen over het bedrag van een mogelijke vergoeding.

Ter informatie van klager merkt de Klachtencommissie op dat de Bisschoppenconferentie en de KNR een commissie hebben ingesteld, de commissie Lindenbergh, die de bisschoppen en oversten met betrekking tot schadevergoeding zal adviseren.

4.6. De Klachtencommissie zal dan ook adviseren als na te melden.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van het provinciaal Nederlands Jezuiten de klacht gegrond te verklaren, te erkennen dat het misbruik in de genoemde omstandigheden heeft plaatsgevonden, en daarvoor namens de orde oprechte spijt te betuigen.

Dit advies is vastgesteld op 3 oktober 2011 door mr. R.J.M. Smit, voorzitter, mr. M.P.P.M. Merx en zr. J.G.M. Verwijs O. Praem., leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van het provinciaal Nederlands Jezuiten en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Regeling stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klagerschriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Regeling geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Regeling ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.